

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-401-01133

Den 23. april 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 27. marts 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 271 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Leif Mikkelsen (LA).

Spørgsmål nr. 271 (alm. del)

Vil ministeren oplyse, hvor i landet (geografisk) der er foretaget målinger af nitrat hvert enkelt år i perioden 2005-2013, og oplyse den eksakte placering af hver enkelt målepunkt/-station der er benyttet i disse år?

Ministeren bedes samtidig oplyse:

- 1) Hvor mange af disse punkter/stationer, der fortsat er aktive.
- 2) Hvor mange målinger, der er foretaget årligt igennem de seneste 15 år.
- 3) Hvornår på året målinger er foretaget.
- 4) Redegøre for den eller de målemetoder, der anvendes.
- 5) Oplyse, hvad der typisk måles for ved hvert målepunkt.

Svar

Der indgår flere forskellige typer af målestationer i overvågningen af miljøtilstanden i Danmark. Der er målestationer i vandløb, søer, marine områder, grundvand og omkring punktkilder.

Naturstyrelsen har oplyst, at "der på landsplan er ca. 90 målestationer og foretages ca. 1.600 målinger årligt i marine områder, ca. 140 målestationer med ca. 1.250 målinger årligt i søer samt ca. 900 målestationer med ca. 1.000 målinger årligt i grundvand. For vandløb er der ca. 270 målestationer og foretages ca. 4.800 målinger årligt. Der er i det følgende redegjort nærmere for målestationer for nitrat i vandløb, hvor afstrømningen til søer og kystvande måles.

Siden den første vandmiljøplan fra 1988 har vi haft et nationalt overvågningsprogram i Danmark, der sikrer, at prøvetagningen sker efter samme retningslinjer.

Antal stationer i overvågningsprogrammet for stoftransport i vandløb er som følger:

Periode	Vandløb	Natur	Søtilløb/afløb	Mobile sø	LOOP	I alt
1998-2003	174	9	43	0	10	236
2004-2007	169	10	29	0	10	218
2007-2010	169	10	29	0	10	218
2011-2015	186	20	23	35	10	274

Programmet omfatter almindelige vandløbsstationer, stationer i naturområder, til- og afløb fra søer samt stationer i landovervågningsoplandene (LOOP). I NOVANA

programmet for 2011-2015 indgår desuden 35 stationer omkring søer, hvor stationerne flyttes til nye lokaliteter hvert år.

Der udtages årligt ca. 3.400 almindelige vandløbsprøver, ca. 220 prøver fra vandløb i naturområder, ca. 370 prøver i til- og afløb fra søer, ca. 440 mobile prøver ved søer, samt ca. 390 LOOP prøver.

I det nationale overvågningsprogram for perioden 1998-2003, blev 111 stationer anvendt til at opgøre vand- og stoftransporten til de marine områder. For perioden 2004-2010 blev 110 stationer anvendt til at opgøre vand- og stoftransporten til de marine områder.

Antallet af stationer, der anvendes til at opgøre vand- og stoftransporten til de marine områder, er i NOVANA programmet for 2011-2015 øget med 17 stationer med henblik på at opnå en bedre dækning af beregningerne til de marine områder.

Før strukturreformen blev det nationale overvågningsprogram suppleret med et antal regionale stationer drevet af amterne. Hovedparten af disse stationer var til- og afløb fra søer og indgik ikke i det nationale måleprogram af kvælstoftransporten til havmiljøet. De regionale stationer blev gradvist afviklet fra 2007, og parallelt hermed blev det nationale overvågningsprogram tilrettet for at tage højde herfor, og for at sikre den bedst mulige dækning af vandområder samt national ensartethed i placering af målestationer.

Det nationale overvågningsprogram bliver løbende evalueret og justeret for at optimere overvågningsindsatsen, senest i 2010 i forbindelse med revisionen af NOVANA. Programmet blev bl.a. evalueret m.h.t værdien for beregning af kvælstoftransporten til havmiljøet på såvel regional som national skala. Der er med NOVANA siden 2007 sikret en større national ensartethed i placering af målestationer. Aktuelt har Miljøministeriet og Fødevareministeriet i 2013-2015 afsat midler til at udvikle nye beregningsmodeller blandt andet med henblik på at kunne foretage en bedre beregning af transport og omsætning af kvælstof til havmiljøet.

Ad 1: Antallet af aktive stationer

Naturstyrelsen har fra den nationale database lavet et samlet udtræk over antallet af aktive stationer og udførte målinger ved vandløbsstationerne i perioden 1999-2013. Udtrækket omfatter både de nationale og amtslige stationer (før kommunalreformen i 2007).

Der har i perioden 1999-2013 i alt været 1.504 aktive stationer, hvor der er blevet målt total kvælstof, og 2.108 stationer, hvor der er blevet målt nitrat. Der er i databasen kun eksakt geografisk placering på 2.036 stationer med nitratmålinger. Stationernes geografiske placering er vist i bilag 1. Den eksakte geografiske placering fremgår af vedlagte bilag.

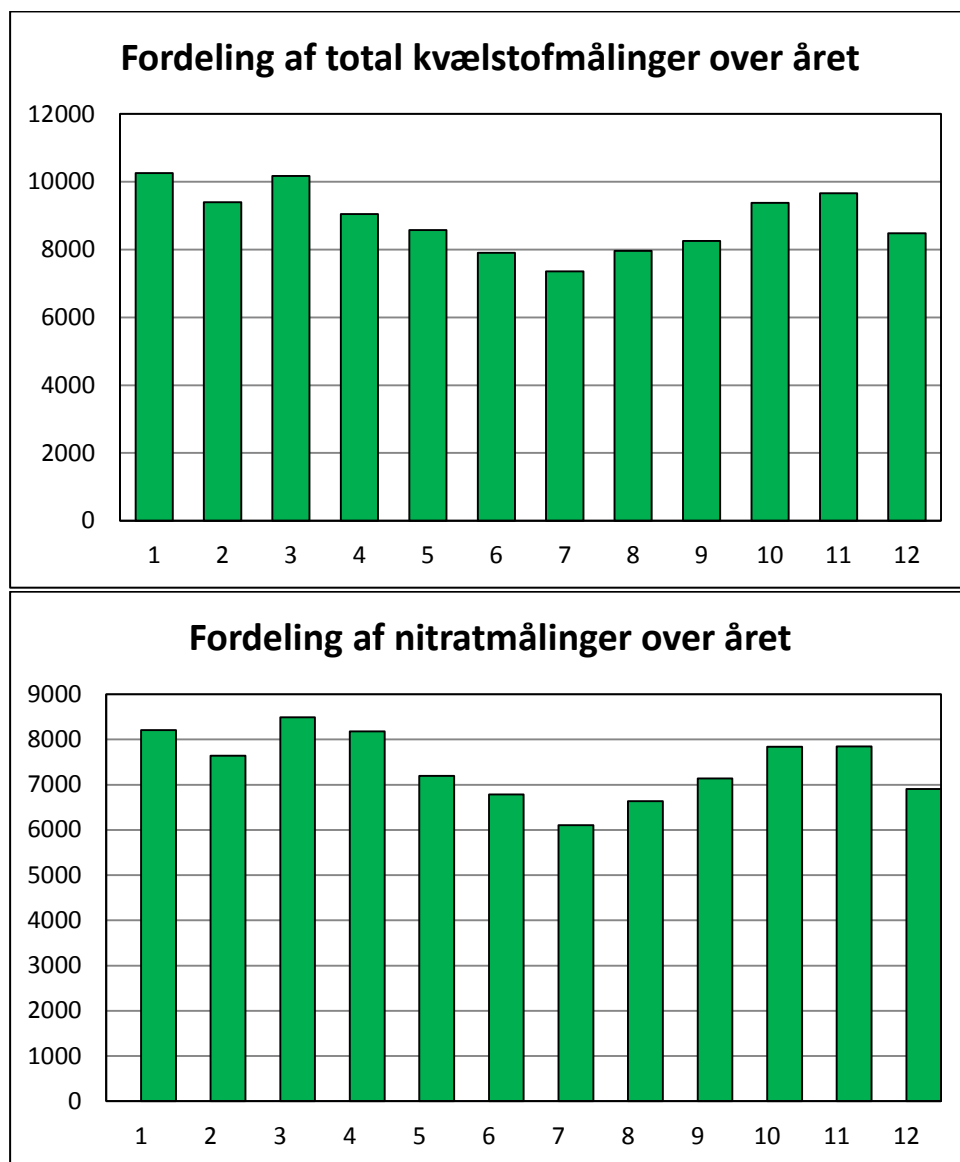
Som det fremgår af vedlagte kort, dækker målestationerne i det nationale overvågningsprogram bredt i hele landet og er strategisk placeret, så de opfanger næringsstofafstrømningen fra størst mulige landområder.

Ad 2 Antallet af målinger årligt

Der er i alt i perioden 1999-2013 blevet udtaget 106.400 prøver, som er blevet analyseret for total kvælstof og 88.900 prøver som er blevet analyseret for nitrat.

Ad 3 Målingernes fordeling på året

Der er i alt i perioden 1999-2013 blevet udtaget 106.400 prøver, som er blevet analyseret for total kvælstof og 88.900 prøver som er blevet analyseret for nitrat. Fordelingen af prøverne over året er vist i de følgende figurer.

Ad 4 Redegørelse for den anvendte målemetode for nitrat

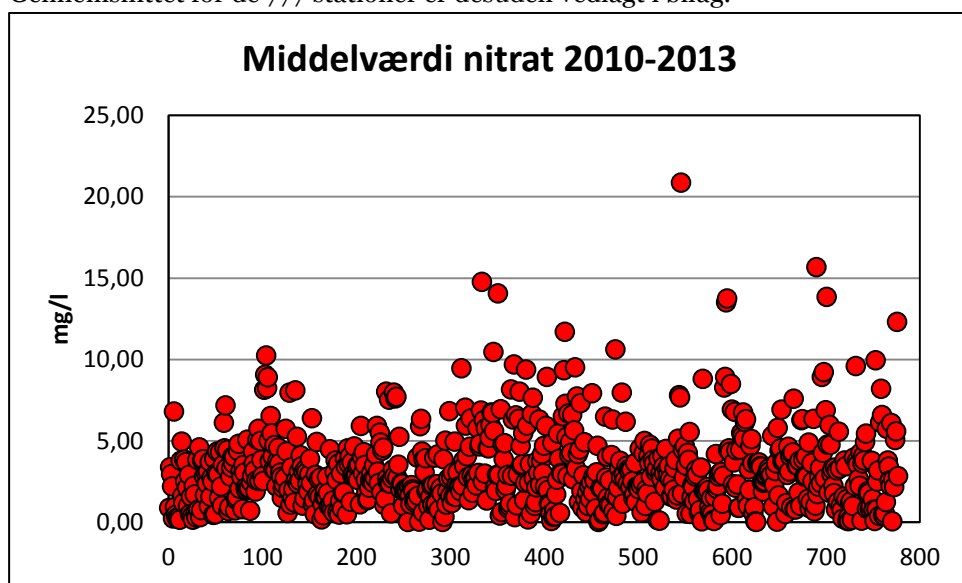
Naturstyrelsen bruger akkrediterede laboratorier som analyserer nitrat efter Dansk Standard. Nitrat bestemmes efter DS 223:1991 som har været anvendt siden 30. august 1991.

Ad 5 Oplys hvad der typisk måles ved hvert målepunkt

Det målte niveau for mængden af nitrat i prøverne afhænger af flere faktorer. Antallet af prøver ved den enkelte station og prøvernes fordeling over året er selvfølgelig vigtig. Der er desuden ved mange stationer sket et fald i mængden af nitrat gennem perioden 1999-2013.

Der er 777 stationer, som har været aktive i perioden 2010-2013. Gennemsnittet for disse stationer i perioden 2010-2013 er vist i nedenstående figur. Antallet af

prøver, som indgår i gennemsnittet, varierer fra 1 til 144 prøver i perioden. Gennemsnittet for de 777 stationer er desuden vedlagt i bilag.”

Kirsten Brosbøl

/

Thomas Bruun Jessen